

اثر سوخت‌های زیستی در توسعه روستایی و کشاورزی

زیبا بختیاری^۱، مسعود یزدان پناه^۲، معصومه فروزانی^۳

^۱ دانشجوی ارشد توسعه روستایی / دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، ^۲ استادیار گروه ترویج، توسعه و

آموزش کشاورزی / دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، ^۳ استادیار گروه ترویج، توسعه و آموزش

کشاورزی / دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان

zibabakhtiyari@yahoo.com

امروزه انرژی‌های تجدیدپذیر به عنوان جانشین‌های سوخت‌های فسیلی، به منظور کاهش پیامدهای ناشی از مصرف سوخت‌های فسیلی معمولی در سراسر جهان مطرح شده‌اند. انرژی‌های تجدیدپذیر به انواعی از انرژی گفته می‌شود که برخلاف انرژی‌های تجدیدناپذیر قابلیت بازگشت مجدد را به طبیعت دارند. این انرژی‌ها انواع مختلفی شامل؛ انرژی‌های آبی (نیروی برق آبی)، بادی، خورشیدی، زمین گرمایی، انرژی زیست توده و انرژی حاصل از امواج و جزر و مد دارند. یکی از انواع انرژی‌های تجدیدپذیر سوخت‌های زیستی هستند که می‌توان آنها را به عنوان سوخت مایع، جامد یا گاز که از زیست توده تشکیل می‌شوند تعریف کرد. سوخت‌های زیستی مانند اتانول زیستی و بیودیزل قابلیت حمل و نقل داشته و می‌توانند به عنوان جایگزین سوخت‌های فسیلی معمولی در سوخت خودروها، صنایع و مناطق دور افتاده استفاده شوند. با وجود اینکه عمده ترین دلایل گرایش به سوخت‌های زیستی را کمک به حل مشکلات زیست محیطی می‌دانند، آنها می‌توانند توسعه اقتصادی و اجتماعی را در سطح جوامع تسهیل کنند. از آنجا که انرژی‌های زیستی از لحاظ تأمین منابع مورد نیاز وابسته به بخش روستایی می‌باشند، بنابراین می‌توانند نقش مهمی در توسعه روستایی بازی کنند. به طور کلی انرژی‌های زیستی و توسعه آن در مناطق روستایی به صورت طبیعی در زندگی مردم روستایی تغییراتی به طور مستقیم یا غیر مستقیم ایجاد می‌کند: به صورت مستقیم؛ ایجاد اشتغال محلی و در نتیجه درآمد در سطح محلی، خدمات بهتر انرژی، خدمات بهداشت محلی و تثبیت اقتصاد محلی را به دنبال دارد و به صورت غیر مستقیم باعث توسعه زیرساخت‌ها و امکانات، بهبود دانش و مهارت روستاییان، بهره‌وری بالا و بهبود کیفیت زندگی روستاییان می‌شود. با این حال همچنین انتقادات و ریسک‌هایی همراه با گسترش آنها نیز وجود دارد که می‌توان به افزایش قیمت مواد غذایی، رقابت با تولید مواد غذایی در استفاده از منابع (مانند آب و زمین) و تأثیر بر تنوع زیستی اشاره نمود. هدف این مقاله بررسی و تحلیل اثر توسعه سوخت‌های زیستی بر بخش روستایی و کشاورزی ایران با توجه به مزایا و محدودیت‌های شناخته شده آنها در سطح دنیا می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: انرژی‌های تجدیدپذیر، سوخت‌های زیستی، توسعه روستایی